

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Oznámenie

osobitných podmienok
na udelenie národnej environmentálnej značky

skupina produktov
Izolačné materiály

Hlavnou funkciou izolačných materiálov v stavebných objektoch je zabezpečenie vnútornej interiérovej pohody voči vonkajším poveternostným podmienkam. Ide predovšetkým o izolácie proti vode a vlhkosti, stratám tepla, proti hluku a špeciálne izolácie (proti otrasom, proti žiareniu, protipožiarna ochrana, protichemická ochrana, ochrana v el. rozvodniach). Izolácie sú jednou zo základných súčastí stavby a ich vhodným výberom, ako aj aplikáciou sa významným spôsobom ovplyvňuje úroveň kvality celého objektu. Pre vytypovanie kritérií pre hodnotenie izolácií určených na zateplenie budov je z hľadiska dopadu na životné prostredie nutné posudzovať nielen ich úžitkové - tepelnoizolačné vlastnosti, dôležité je aj materiálové zloženie hodnoteného výrobku, jeho pôvod, spôsob výroby, používanie chemických látok pri výrobe, energetická a materiálová náročnosť, resp. efektívnosť vrátane možnosti recyklácie daného produktu.

1. Vymedzenie skupiny produktov

Osobitné podmienky na udelenie národnej environmentálnej značky sa vzťahujú na izolačné materiály používané pri stavbe resp. rekonštrukciách obvodových plášťov bytových domov. S cieľom dosahovať požadovanú efektívnosť stavebných konštrukcií sa osobitné podmienky vzťahujú na izolačné materiály, ktoré sú obvykle tvarované (vyrábané na báze jedného materiálu, skladané – vrstvy z rôznych materiálov alebo kompozitné materiály), bez alebo s povrchovou úpravou a netvarované materiály (rôzne vláknité materiály, napr. vo forme fúkanej izolácie alebo striekané peny), rôzne izolačné fólie a doplnkový sortiment (lepiace a tesniace pásky, tmely a podobne). Osobitné podmienky sa nevzťahujú na materiály používané na technické izolácie, izoláciu striech, resp. podláh.

2. Definície pojmov

Na účely tohto oznámenia platia nasledujúce definície:

2.1 Súčiniteľ tepelnej vodivosti „ λ “ je schopnosť látok (materiálov) viesť teplo. Jeho hodnota sa určuje na základe experimentálnych meraní. Jednotka W/m. K. Čím je hodnota λ nižšia, tým je materiál lepším tepelným izolantom.

2.2 Funkčná spôsobilosť je schopnosť produktu spoľahlivo plniť predpísaný účel použitia, ak je produkt používaný predpísaným spôsobom.

2.3 Faktor difúzneho odporu μ je jednou zo základných vlastností tepelnoizolačných materiálov. Vyjadruje relatívnu schopnosť materiálu prepúšťať vodnú paru. Udáva, koľkokrát je difúzny odpor danej látky väčší ako rovnako hrubá vrstva vzduchu pri rovnakej teplote. Pre vzduch je $\mu = 1$.

2.4 Reakcia na oheň je schopnosť výrobku za určených podmienok prispievať vlastným rozkladom k ohňu, ktorému je vystavený.

3. Základné požiadavky

Izolačné materiály uvádzané na trh v Slovenskej republike musia byť funkčne spôsobilé a musia spĺňať požiadavky príslušných technických noriem, všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany zdravia ľudí, ochrany spotrebiteľa, bezpečnosti a ochrany a tvorby životného prostredia, vzťahujúce sa na produkt, jeho výrobu, používanie a jeho zneškodnenie.

Právne predpisy:

Rozhodnutie Komisie zo 6. júna 2003, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 96/603/ES, ktorým sa ustanovuje zoznam výrobkov patriacich do tried A "Neprispiievajú k požiaru" ustanovených v rozhodnutí 94/611/ES, ktorým sa vykonáva článok 20 smernice Rady 89/106/EHS o stavebných výrobkoch (2003/424/ES),

Zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov,

Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a príslušné vykonávacie predpisy,

Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov a príslušné vykonávacie predpisy,

Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a príslušné vykonávacie predpisy,

Zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a príslušný vykonávací predpis,

Zákon č. 133/2013 Z. z. o stavebných výrobkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 91/2016 Z. z. a zákona č. 177/2018 Z. z.,

Zákon č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

Zákon č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon) v znení neskorších predpisov a príslušné vykonávacie predpisy,

Zákon č. 103/2015 Z. z., Úplné znenie zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

Zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a príslušné vykonávacie predpisy,

Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a príslušné vykonávacie predpisy,

Zákon č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

Zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

Vyhláška Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. 364/2012 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti

budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení vyhlášky č. 324/2016 Z. z. a vyhlášky č. 35/2020 Z. z.,

Vyhláška Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. 162/2013 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam skupín stavebných výrobkov a systémy posudzovania parametrov v znení vyhlášky č. 177/2016 Z. z. a vyhlášky č. 17/2020 Z. z.,

Technické predpisy:

STN EN 13499: 2004 Tepelnoizolačné výrobky pre stavebníctvo. Vonkajšie kontaktné zatepľovacie systémy (ETICS) na báze expandovaného (penového) polystyrénu. Špecifikácia (72 7044),

STN EN 13500: 2004 Tepelnoizolačné výrobky pre stavebníctvo. Vonkajšie kontaktné zatepľovacie systémy (ETICS) na báze minerálnej vlny. Špecifikácia (72 7045),

STN 73 2902: 2012 Vonkajšie tepelnoizolačné kontaktné systémy (ETICS). Navrhovanie a zhotovovanie mechanického pripevnenia na spojenie s podkladom (73 2902),

STN EN 13162+A1: 2015 Tepelnoizolačné výrobky pre budovy. Prefabrikované výrobky z minerálnej vlny (MW). Špecifikácia (72 7201),

STN 72 7221-2: 2021 Tepelnoizolačné výrobky pre budovy. Časť 2: Prefabrikované výrobky z expandovaného polystyrénu (EPS). Účel použitia (72 7221),

STN EN 13163+A2: 2017 Tepelnoizolačné výrobky pre budovy. Prefabrikované výrobky z expandovaného polystyrénu (EPS). Špecifikácia (72 7202),

STN EN 13162+A1: 2015 Tepelnoizolačné výrobky pre budovy. Prefabrikované výrobky z minerálnej vlny (MW). Špecifikácia (72 7201),

STN EN 13164+A1: 2015 Tepelnoizolačné výrobky pre budovy. Prefabrikované výrobky z extrudovanej polystyrénovej peny (XPS). Špecifikácia (72 7203),

STN 72 7221-1: 2015 Tepelnoizolačné výrobky pre budovy. Časť 1: Typy stavebných konštrukcií a kódy použitia (72 7221),

STN 73 2901: 2015 Zhotovovanie vonkajších tepelnoizolačných kontaktných systémov (ETICS) (73 2901),

STN EN ISO 7345: 2019 Tepelnotechnické vlastnosti budov a stavebných konštrukcií. Fyzikálne veličiny a definície (ISO 7345: 2018) (73 0543),

STN 73 0540-1: 2002 Tepelnotechnické vlastnosti stavebných konštrukcií a budov. Tepelná ochrana budov. Časť 1: Terminológia (73 0540),

STN EN ISO 9251: 2000 Tepelná izolácia. Podmienky šírenia tepla a vlastnosti materiálov. Slovník (ISO 9251: 1987) (73 0552),

STN EN ISO 9346: 2008 Tepelno-vlhkostné vlastnosti budov a stavebných materiálov. Fyzikálne veličiny pre prenos látky. Slovník (ISO 9346: 2007) (73 0554),

STN EN 29053: 1998 Akustika. Materiály na používanie v akustike. Určenie odporu pri toku vzduchu (73 0519),

STN EN ISO 717-1: 2021 Akustika. Hodnotenie zvukovoizolačných vlastností budov a stavebných konštrukcií. Časť 1: Vzduchová nepriezvučnosť (ISO 717-1: 2020) (73 0531),

STN EN ISO 1182: 2010 Skúšky reakcie výrobkov na oheň. Skúška nehorľavosti (ISO 1182: 2020) (92 0831),

STN 73 0802/Z1: 2013 Požiarna bezpečnosť stavieb. Spoločné ustanovenia (73 0802),

STN 73 0802/Z2: 2015 Požiarna bezpečnosť stavieb. Spoločné ustanovenia (73 0802),

STN EN 13501-1: 2019 Klasifikácia požiarnych charakteristík stavebných výrobkov a prvkov stavieb. Časť 1: Klasifikácia využívajúca údaje zo skúšok reakcie na oheň (92 0850),

STN EN ISO/IEC 17025: 2018 Všeobecné požiadavky na kompetentnosť skúšobných a kalibračných laboratórií (ISO/IEC 17025: 2017) (01 5253).

4. Špecifické požiadavky

4.1 Súčiniteľ vodivosti tepla „ λ “

Najvyššia prípustná hodnota koeficienta tepelnej vodivosti λ izolačného materiálu nesmie prekročiť hodnotu 0,038 W/m. K. Stanovuje sa podľa technickej normy STN EN 13168+A1: 2015.

4.2 Požiarna bezpečnosť stavieb

Izolačné materiály musia spĺňať klasifikačné kritéria reakcie na oheň triedy minimálne A2-s1, d0 podľa technickej normy STN EN 13501-1: 2019.

4.3 Stabilita voči poveternostným vplyvom, odolnosť voči vlhkosti

Difúzia vzdušnej vlhkosti

Izolačný materiál musí byť nenasiakavý, resp. prievzdušný, ľahko odvádzajúci-odvetrávajúci vlhkosť. Faktor difúzneho odporu $\mu \leq 2$. Faktor difúzneho odporu sa stanovuje podľa technickej normy STN EN 12086: 2013.

4.4 Obsah chemických látok vo výrobku

4.4.1 Vláknité izolačné materiály nesmú obsahovať spojivá na báze ropných produktov.

4.4.2 Izolačný materiál nesmie obsahovať formaldehyd, freóny, hexabromcyklododekán a látky, ktoré podliehajú autorizácii podľa čl. 56 a prílohy č. XIV nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006.

Zoznam látok je k dispozícii na adrese:

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp.

Smerodajný je zoznam platný v deň podania žiadosti o národnú environmentálnu značku.

4.5 Odpad

Odpad vzniknutý pri výrobe výrobku musí byť opätovne použitý v procese výroby daného výrobku. Poškodené výrobky alebo zvyšky z výroby produktu nesmú byť uložené na skládke odpadu, ale musia byť ďalej zhodnotené najlepším vhodným spôsobom vzhľadom na druh izolačného materiálu.

4.6 Informácie pre spotrebiteľa

Sprievodná technická dokumentácia s informáciami o výrobku musí obsahovať:

- a) Návod na dopravu, uskladnenie výrobku.
- b) Informáciu o spôsobe zneškodňovania výrobku po skončení jeho životnosti (ako stavebného odpadu) v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a príslušné vykonávacie predpisy.

4.7 Obalové materiály

Obalové prostriedky použité na spotrebiteľské, skupinové a prepravné balenia výrobkov musia byť opätovne použiteľné (napr. drevené palety) alebo recyklovateľné.

5. Posudzovanie zhody

5.1 Splnenie základných požiadaviek podľa bodu 3 žiadateľ dokladuje platnými dokladmi pre uvedenie produktu na trh a vyhlásením žiadateľa o výsledkoch environmentálneho správania sa organizácie. Pri hodnotení súladu s požiadavkami sa zohľadňuje implementácia uznávaných systémov environmentálneho manažérstva, napríklad EMAS podľa zákona č. 351/2012 Z. z. o environmentálnom overovaní a registrácii organizácií v schéme Európskej únie pre environmentálne manažérstvo a audit a o zmene a doplnení niektorých zákonov alebo podľa ISO 14001.

5.2 Splnenie špecifických požiadaviek podľa bodov 4.1, 4.2 a 4.3 žiadateľ dokladuje protokolmi o skúškach vydanými alebo potvrdenými autorizovanou alebo akreditovanou osobou pre danú skupinu produktov a príslušnou technickou dokumentáciou k produktu. Prednostne sa uznávajú skúšky, ktoré sú akreditované podľa STN EN ISO/IEC 17025: 2018 alebo ekvivalentnej medzinárodnej normy.

5.3 Splnenie špecifických požiadaviek podľa bodov 4.4, 4.5, 4.6 a 4.7 žiadateľ dokladuje dokumentáciou o technológii výroby, vyhlásením a príslušnou technickou dokumentáciou k produktu. Žiadateľ musí predložiť dôkazovú dokumentáciu o tom, že poškodené výrobky alebo zvyšky z výroby produktu neboli uložené na skládke odpadu, ale boli ďalej zhodnotené.

6. Platnosť oznámenia

Oznámenie o osobitných podmienkach na udelenie národnej environmentálnej značky nadobúda účinnosť dňom schválenia ministrom životného prostredia a má platnosť tri roky od jeho schválenia. Jeho platnosť môže byť predĺžená na ďalšie obdobie po odbornom posúdení platnosti špecifických požiadaviek na udeľovanie environmentálnej značky, ako aj požiadaviek na posudzovanie ich zhody vzhľadom na rozvoj vedeckých poznatkov a vývoj na trhu a po odbornom posúdení prípadných zmien všeobecne záväzných právnych predpisov alebo technológií výroby.

Posúdenie zhody produktov podľa tohto oznámenia o osobitných podmienkach na udelenie národnej environmentálnej značky bude vykonané v prípade ak žiadosť o udelenie národnej environmentálnej značky bude zaregistrovaná najmenej 30 kalendárnych dní pred skončením platnosti tohto oznámenia.

V Bratislave, 8.12.2021

Ján Budaj
minister životného
prostredia Slovenskej
republiky

Citované normy

STN EN 12086: 2013 Tepelnoizolačné výrobky pre stavebníctvo. Stanovenie priepustnosti vodnej pary (72 7055),

STN EN 13168+A1: 2015 Tepelnoizolačné výrobky pre budovy. Prefabrikované výrobky z drevitej vlny (WW). Špecifikácia (72 7207),

STN EN 13501-1: 2019 Klasifikácia požiarnych charakteristík stavebných výrobkov a prvkov stavieb. Časť 1: Klasifikácia využívajúca údaje zo skúšok reakcie na oheň (92 0850),

STN EN ISO/IEC 17025: 2018 Všeobecné požiadavky na kompetentnosť skúšobných a kalibračných laboratórií (ISO/IEC 17025: 2017) (01 5253).